

1.	Nazwa kierunku	ochrona środowiska [Environmental Protection]
2.	Wydział	Wydział Nauk Przyrodniczych
3.	Cykl rozpoczęcia	2021/2022 (semestr zimowy), 2022/2023 (semestr zimowy)
4.	Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
5.	Profil kształcenia	ogólnoakademicki
6.	Forma prowadzenia studiów	stacjonarna
7.	Kod ISCED	0521 (Ekologia i ochrona środowiska)
8.	Związek kierunku studiów ze strategią rozwoju, w tym misją uczelni	<p>Kierunek studiów „Ochrona środowiska” wpisuje się w realizację celów, jakie zostały postawione w strategii rozwoju Uniwersytetu Śląskiego na lata 2020-2025, a szczególnie w dwa Priorytetowe Obszary Badawcze (POB) strategii, a mianowicie POB 3 (Zmiany środowiska i klimatu wraz z towarzyszącymi im wyzwaniami Społecznymi) i POB 5 (Badanie fundamentalnych właściwości natury). Oferta dydaktyczna kierunku, ze względu na swój interdyscyplinarny charakter oraz ukierunkowanie na zdobywanie wiedzy poprzez stosowanie jej w rozwiązywaniu aktualnych problemów środowiska przyrodniczego, realizuje cel strategiczny uczelni, jakim jest innowacyjne kształcenie i nowoczesna oferta dydaktyczna. Kierunek posiada pozytywną ocenę Państwowej Komisji Akredytacyjnej.</p> <p>Program kształcenia na kierunku jest na bieżąco uaktualniany i modyfikowany, w taki sposób, aby w jak największym stopniu zapewnić kompatybilność pomiędzy poziomem zdobywanych kwalifikacji absolwentów a aktualnym zapotrzebowaniem rynku pracy na specjalistów. Działaniom tym sprzyjają prace w ramach realizowanego na Uniwersytecie Projektu PO-WER „Jeden Uniwersytet, Wiele Możliwości (JUWM), którego Kierunek jest także beneficjentem.</p> <p>Ponad to w ramach nowoczesnej oferty dydaktycznej kierunek umożliwia umiędzynarodowienie i mobilność studentów realizowaną głównie w ramach programu Erasmus+ i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF).</p> <p>W ramach celu strategicznego aktywnego współdziałania uniwersytetu z otoczeniem, na kierunku „Ochrona środowiska” realizowana jest stała współpraca z pracodawcami, reprezentującymi profil związany z szeroko pojętą ochroną środowiska, jednostkami administracji państwowej różnego szczebla, instytucjami naukowymi oraz organizacjami pozarządowymi. Współpraca realizowana jest m.in. poprzez program obowiązkowych praktyk zawodowych dla studentów.</p> <p>Rozwój kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich i funkcjonujący wewnętrzny system zapewniania wysokiej jakości kształcenia, pozwala na ustawiczne podnoszenie jakości kształcenia na kierunku.</p> <p>Przyczynia się do tego również mobilność nauczycieli akademickich, realizowane głównie w ramach programu Erasmus+, jako wyjazdy dydaktyczne lub szkoleniowe do i z krajów UE oraz spoza Unii Europejskiej.</p> <p>Wysoka jakość kształcenia jest ściśle związana z prowadzonymi badaniami naukowymi w Instytutach dwóch Wydziałów współtworzących kierunek, z których wiele ma charakter interdyscyplinarny i reprezentuje poziom międzynarodowy.</p> <p>Zgodnie z misją uczelni kształcenie na kierunku „Ochrona środowiska” zapewnia najpełniejszy rozwój studenta i otwiera przed nim szerokie możliwości i perspektywy poznawcze, wyposaża w kapitał wiedzy i nagromadzoną w nim mądrość oraz gotowość służenia społeczeństwu we wszystkich swoich obszarach kompetencji.</p>
9.	Liczba semestrów	6
10.	Tytuł zawodowy	licencjat
11.	Specjalności	nie dotyczy
12.	Semestr od którego rozpoczyna się realizacja specjalności	nie dotyczy
13.	Procentowy udział dyscyplin naukowych lub artystycznych w	<ul style="list-style-type: none"> [dyscyplina wiodąca] nauki biologiczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 58% nauki o Ziemi i środowisku (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 21%

	kształceniu (ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)	<ul style="list-style-type: none"> nauki chemiczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 11% nauki fizyczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 10%
14.	Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych lub artystycznych do których odnoszą się efekty uczenia się w łącznej liczbie punktów ECTS (ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)	<ul style="list-style-type: none"> [dyscyplina wiodąca] nauki biologiczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 58% nauki o Ziemi i środowisku (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 21% nauki chemiczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 11% nauki fizyczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 10%
15.	Liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów	180
16.	Procentowy udział liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach wybieranych przez studenta modułów kształcenia w łącznej liczbie punktów ECTS	30%
17.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (lub innych osób prowadzących zajęcia) i studentów	155
18.	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dyscyplin w ramach dziedzin nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
19.	Warunki wymagane do ukończenia studiów z określoną specjalnością	nie dotyczy
20.	Organizacja procesu uzyskania dyplomu	<p>Pod koniec 4 semestru Studenci dokonują wyboru Promotora pracy dyplomowej, u którego w kolejnym roku studiów realizują seminarium licencjackie oraz wykonują pracę licencjacką. Ustalenie tematu pracy dyplomowej ma miejsce w pierwszym miesiącu 5 semestru studiów. Praca dyplomowa ma charakter teoretyczny lub praktyczny i dotyczy przedstawienia najnowszych problemów naukowych z obszaru studiowanego kierunku oraz zainteresowań i prac badawczych Promotora. Student składa pracę dyplomową w wersji elektronicznej w Archiwum Prac Dyplomowych oraz w wersji papierowej w dziekanacie. Jeżeli promotorem był pracownik ze stopniem doktora, na recenzenta pracy dyplomowej zostaje wyznaczony pracownik samodzielny. Egzamin dyplomowy składany jest przed trzy osobową komisją egzaminacyjną, w skład której wchodzi co najmniej jeden pracownik samodzielny. Na egzaminie co najmniej trzy pytania z obszaru studiowanego kierunku studiów zadają recenzent i promotor.</p> <p>Ocena końcowa do wpisania na dyplomie obliczana jest wg zasad przyjętych w Regulaminie Studiów w Uniwersytecie Śląskim (załącznik do uchwały nr 368 Senatu UŚ z dnia 30 kwietnia 2019 roku).</p>

<p>21. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praktyka zawodowa jest obowiązkowym elementem włączonym w okres studiów pierwszego stopnia (Ust. z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861) na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z w związku z art. 2 ust. 1 pkt 7 i art. 12 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 737). 2. Na Uniwersytecie Śląskim zasady praktyk regulują Zarządzenia Rektora: nr 68/2017 oraz 175/2018. Wzory dokumentów wymaganych do odbycia praktyki dostępne są jako załączniki do zarządzenia 175/2018 [http://bip.us.edu.pl/zarządzenie-nr-1752018] (aktualny wzór porozumienia) oraz 68/2017 [http://bip.us.edu.pl/zarządzenie-nr-682017]. 3. Praktyki trwają 4 tygodnie (co stanowi 20 dni roboczych, w trakcie których student ma obowiązek przepracować 120 godzin lekcyjnych). Można je realizować w jednej lub dwóch instytucjach, tak aby ich łączny czas wyniósł 4 tygodnie. 4. Zasadniczym terminem odbywania praktyk są miesiące wakacyjne po zakończeniu II roku studiów (IV semestr). W uzasadnionych przypadkach student może, po uzyskaniu pisemnej zgody Dziekana Wydziału, odbywać praktykę w innych terminach pod warunkiem, że nie będzie ona kolidowała z zajęciami dydaktycznymi. 5. Głównym celem praktyki zawodowej jest zapoznanie studentów z funkcjonowaniem instytucji, w których wykonywane są prace zgodne z wykształceniem absolwenta kierunku „Ochrona środowiska” oraz praktyczne przygotowanie do poszukiwania i wykonywania zawodu po ukończeniu studiów. Praktyki zawodowe, mają nie tylko umożliwić studentom uzupełnienie ich wiedzy teoretycznej, ale także pokazać, w jaki sposób tę wiedzę wykorzystać w praktyce. W okresie praktyki student ma obowiązek brać czynny udział w zadaniach wykonywanych w miejscu odbywania praktyki oraz zapoznać się z zagadnieniami dotyczącymi organizacji i funkcjonowania zakładu, w którym praktykę odbywa. 6. Studenci mogą odbywać praktykę zawodową w instytucjach państwowych i prywatnych, których działalność związana jest z szeroko pojętymi zagadnieniami ochrona środowiska. 7. Zaleca się, aby praktyki zawodowe były realizowane w takich jednostkach, jak: <ul style="list-style-type: none"> - jednostki ochrony środowiska w zakładach przemysłowych; - urzędy administracji państwowej; - Inspektoraty Ochrony i Kontroli Środowiska; - placówki naukowe i badawcze zajmujące się ochroną środowiska; - oczyszczalnie ścieków komunalnych i przemysłowych; - przedsiębiorstwa składowania i utylizacji odpadów; - firmy zajmujące się technologiami ochrony środowiska; - firmy zajmujące się raportowaniem środowiskowym (waloryzacje przyrodnicze, oceny oddziaływania na środowisko itp.); - firmy zajmujące się systemowym zarządzaniem środowiskowym; - parki narodowe, krajobrazowe, leśnictwa, ogrody botaniczne; - instytucje i zakłady związane z ochroną, kształtowaniem i inżynierią środowiska; - ekologiczne organizacje pozarządowe i fundacje działające na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego. 8. Student samodzielnie poszukuje instytucji, w której będzie odbywać praktyki i samodzielnie je organizuje, tj. uzgadnia indywidualny zakres obowiązków i zadań w danej instytucji. 9. Studenci, którzy mogą udokumentować pracę zawodową lub działalność zgodną z profilem kształcenia dla kierunku ochrona środowiska, mogą uzyskać zaliczenie swojej pracy zawodowej jako praktyki zawodowej. 10. Przed rozpoczęciem praktyki student zobowiązany jest przedstawić informację o miejscu planowanej praktyki w celu jego akceptacji oraz złożyć u opiekuna praktyk podpisane oświadczenie o zobowiązaniu się do przestrzegania obowiązujących w zakładzie pracy przepisów wynikających z regulaminu pracy, przepisów bhp, ochronie informacji niejawnych i danych osobowych oraz należytej staranności przy wykonywaniu powierzanych mu czynności. 11. Bezpośrednim zwierzchnikiem studenta w czasie praktyki jest: <ul style="list-style-type: none"> - ze strony Uczelni – Opiekun Praktyk; - ze strony Zakładu Pracy – zakładowy opiekun praktyk lub osoba przez niego wskazana. 12. Na terenie Zakładu Pracy student podlega przepisom obowiązującym w tym zakładzie.
---	--

		<p>13. Po zakończeniu praktyki student ma obowiązek dostarczyć Opiekunowi Praktyk pełną dokumentację praktyk (raport z przebiegu praktyki zawodowej, wypełnione ankiety ewaluacyjne).</p> <p>14. Opiekun Praktyk zalicza praktykę wpisując zaliczenie do indeksu. Terminem zaliczenia praktyki jest termin zakończenia semestru letniego w danym roku akademickim. Brak uzyskania zaliczenia praktyki zawodowej jest jednoznaczny z koniecznością jej powtórzenia.</p>
22.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki	4
23.	<p>Łączna liczba punktów ECTS, większa niż 50% ich ogólnej liczby, którą student musi uzyskać:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na kierunku o profilu ogólnoakademickim w ramach modułów zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dyscyplinach naukowych lub artystycznych związanych z tym kierunkiem studiów; • na kierunku o profilu praktycznym w ramach modułów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne 	158
24.	Ogólna charakterystyka kierunku	<p>Interdyscyplinarne studia na kierunku Ochrona środowiska przygotowują absolwenta do posługiwania się wiedzą z biologii, chemii, fizyki, geografii i geologii, umiejętnościami zastosowania technik i technologii w pracy zawodowej oraz kompetencjami społecznymi pozwalającymi na pracę w zespole, samodzielne pogłębianie wiedzy i prezentowanie jej efektów zainteresowanym stronom. Podczas pierwszych dwóch lat studiów zajęcia odbywają się wspólne dla wszystkich słuchaczy kierunku. Są to wykłady, ćwiczenia, laboratoria i konwersatoria z zakresu przedmiotów podstawowych: biologii, chemii, fizyki, geografii i geologii oraz zajęcia realizowane, jako zajęcia terenowe z botaniki, geobotaniki, zoologii, ekologii, geografii i geologii.</p> <p>Na trzecim roku studiów student rozpoczyna realizację studiów według jednej z wybranych przez siebie ścieżek dydaktycznych, które nawiązują do specjalności na studiach magisterskich uzupełniających, a mianowicie:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Monitoring i zarządzanie środowiskiem (MZŚ) – realizowana w Instytucie Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska (IBBiOŚ); •Geoekologia (GEO) – realizowany w Instytucie Nauk Ziemi (INoZ); •Fizykochemiczne metody w ochronie środowiska (FIZ) – realizowana w Instytucie Chemii (ICh) lub Instytucie Fizyki (IF). <p>Studenci dokonują wyboru problemu badawczego i przygotowują pracę licencjacką, pod opieką promotora.</p> <p>W programie studiów zwraca się szczególną uwagę na przygotowanie praktyczne absolwenta do oczekiwań rynku pracy poprzez realizację praktyk zawodowych.</p> <p>Indywidualne zainteresowania, studentów kierunku Ochrona środowiska, rozwijane są w ramach przedmiotów do wyboru, proponowanych przez wydziały tworzące kierunek oraz przez inne jednostki Uniwersytetu Śląskiego. Studenci mogą również poszerzać swoją wiedzę przez prace w działających kołach naukowych.</p> <p>Dodatkowo studenci mogą uczestniczyć w kursach specjalistycznych dających możliwość uzyskania dodatkowych kompetencji np.</p>

	<p>certyfikatu Audytora wewnętrznego systemu zarządzania środowiskowego zgodnego z normą ISO 14001 oraz z zakresu praktycznego naliczania opłat za korzystanie ze środowiska. Studia na kierunku Ochrona środowiska oferują również szkolenia z zakresu ekonomicznych i prawnych podstaw prowadzenia małej firmy, podnosząc atrakcyjność absolwenta na rynku pracy. Dzięki realizacji programu w systemie punktowym ECTS, możliwe jest uczestnictwo studentów kierunku Ochrona środowiska w wymianie międzynarodowej i studiach w UE oraz poszukiwania zatrudnienia na zagranicznym rynku pracy. Studentom szczególnie uzdolnionym umożliwia się studia według indywidualnego toku kształcenia.</p> <p>Student kierunku ochrona środowiska, aby zrealizować efekty uczenia kierunku i uzyskać dyplom licencjata jest zobowiązany do realizacji modułu dyplomowego, w skład, którego wchodzi poniższe moduły: Seminarium licencjackie i Pracownia licencjacka.</p> <p>Ukończenie studiów I stopnia i uzyskanie dyplomu licencjata na kierunku Ochrona środowiska, pozwala na podjęcie pracy w przedsiębiorstwach, firmach konsultingowych, jednostkach administracji publicznej zajmujących się problematyką ochrony środowiska oraz instytucjach państwowych i organizacjach realizujących działania na rzecz ochrony środowiska i przyrody.</p>
25. Ogólna charakterystyka specjalności	nie dotyczy